

Toelichting Beoordelingsproces Aanvragen voor subsidiebeleidskader ‘Samenspraak en Tegenspraak: strategische partnerschappen voor pleiten en beïnvloeden’

30 januari 2015

1. Inleiding

Dit document beschrijft het beoordelingsproces van de aanvragen die zijn ingediend in het kader van het Besluit van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Strategische partnerschappen pleiten en beïnvloeden 2016-2020 (‘Samenspraak en Tegenspraak’), gepubliceerd in de Staatscourant op 14 mei 2014.¹ Het beleidskader bouwt voort op de in april 2013 gepubliceerde nota “Wat de wereld verdient, een nieuwe beleidsagenda voor hulp, handel en investeringen” en de daaropvolgende uitwerking in de Kamerbrief “Samenwerking met het maatschappelijk middenveld in een nieuwe context” van 9 oktober 2013.

Achtergrond

Om in aanmerking te komen voor een strategisch partnerschap op het gebied van pleiten en beïnvloeden in de context van dit beleidskader, moeten organisaties of allianties voldoen aan de eisen die worden gesteld in afdeling 4, paragraaf 2, van de Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006. Deze afdeling van de Subsidieregeling is de grondslag voor het subsidiebeleidskader. Tevens moeten zij voldoen aan de volgende criteria, zoals aangegeven in het gepubliceerde beleidskader en bijbehorend aanvraagstramien²:

- Drempelcriteria: criteria waaraan elk voorstel voor een partnerschap zonder meer moet voldoen. Voldoet een organisatie niet aan één of meerdere criteria, dan wordt deze afgewezen.
- Selectiecriteria waaraan de partner moet voldoen:
 - o aantoonbaar *Track Record* van voldoende kwaliteit op het gebied van pleiten en beïnvloeden en versterking van deze capaciteit van organisaties in lage- en lage-middeninkomenslanden.
 - o aantoonbaar strategisch potentieel van voldoende kwaliteit: indiening van een *Theory of Change* waarin de te bereiken doelstelling en positie in het partnerschap zijn uitgewerkt.

Aanvragers zijn verplicht gesteld om het bij het beleidskader gepubliceerde aanvraagstramien te gebruiken bij hun voorstel om in aanmerking te komen voor een strategisch partnerschap. Voorstellen dienden uiterlijk op 1 september 2014 om 12.00 uur te zijn ontvangen door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

2. Beoordelingsproces

Ontvangen aanvragen

Bij het ministerie van Buitenlandse Zaken zijn voor de deadline van 1 september 2014, 12.00 uur, in totaal 65 aanvragen ingediend om in aanmerking te komen als partner in een strategisch partnerschap voor het beleidskader ‘Samenspraak & Tegenspraak’: 9 van enkelvoudige organisaties en 56 van allianties. Bij zes voorstellen is een organisatie uit een lage- of lage-middeninkomensland de

¹ Besluit van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van 7 mei 2014, nr. DSO/MO-113/2014 tot vaststelling van beleidsregels voor subsidiëring op grond van de Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006 (Strategische partnerschappen pleiten en beïnvloeden 2016-2020), Stcrt. 2014, nr. 13509.

² Nader toegelicht met gepubliceerde antwoorden op vragen die voor 6 juni 2014 gesteld zijn op <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2014/06/16/vragen-naar-aanleiding-van-het-beleidskader-samenspraak-en-tegenspraak.html>.

penvoerder. Veertien allianties bestaan uit een combinatie van Nederlandse en buitenlandse organisaties.

De binnengekomen aanvragen zijn gecontroleerd op volledigheid en vanaf 1 september 2014 is ook het beoordelingsproces gestart.

3. Beoordeling van de drempelcriteria (fase 1)

De toets op de drempelcriteria werd uitgevoerd door teams bestaande uit een beleidsinhoudelijke medewerker van de Directie Sociale Ontwikkeling - afdeling Maatschappelijke Organisaties (DSO/MO) en een financieel-administratieve medewerker van de *Control Unit* (DSO/CU). De beoordelaars hebben hiervoor een beoordelingsstramien gebruikt, dat is ontwikkeld op basis van de drempelcriteria zoals in het aanvraagstramien geformuleerd en de eisen die zijn gesteld in afdeling 4 van de Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006.

Een specifiek ambtelijk team heeft de verschillende beoordelingsteams ondersteund bij het beoordelen op de drempelcriteria en de coherentie bewaakt tussen de verschillende beoordelingsteams om een vergelijkbare wijze van beoordelen te waarborgen.

De organisaties/allianties die uiteindelijk niet voldeden aan de drempelcriteria hebben vrijdag 24 oktober 2014 een afwijzingsbeschikking ontvangen. Van de 65 ingediende aanvragen zijn 56 voorstellen vervolgens beoordeeld op de inhoud.

4. Inhoudelijke beoordeling (fase 2)

De inhoudelijke toetsing van de kwaliteit van de *Theories of Change* en *Track Records* van de voorstellen die aan de drempelcriteria voldoen is voorbereid met behulp van beoordelingsstramien en een beoordelingsformat, door beoordelingsteams van beleidsinhoudelijke medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken en externe deskundigen op het terrein van (capaciteitsontwikkeling) op pleiten en beïnvloeden en op *Theories of Change*. De gehanteerde beoordelingsstramien zijn een operationele vertaling van par. 6.2 van het beleidskader en onderdeel III van het aanvraagstramien.

Alle indienende organisaties hebben een korte mondelinge presentatie, een zogenaamde pitch, gegeven voor de beoordelingsteams. De vertegenwoordiger van de organisatie of alliantie kon zich laten vergezellen door maximaal twee andere vertegenwoordigers van de organisatie of de alliantie. De pitch was bedoeld ter ondersteuning van het geschreven voorstel en heeft de aanvragers een mogelijkheid gegeven de sterke punten van de aanvraag mondeling onder de aandacht te brengen. Door de beoordelingsteams is ook contact opgenomen met de door de indienende organisaties opgegeven referenten. Dit is of elektronisch via email of via telefoon gedaan. Alle referenten zijn gecontacteerd, in niet alle gevallen is een respons ontvangen van de referenten.

Ten slotte hebben de beoordelingsteams hun oordelen gegeven. Door hen aangegeven aandachtspunten voor verdere verduidelijking zijn meegenomen in de reflecties van de beoordelingscommissie (zie hierna, par. 5) en eventueel ter sprake gekomen tijdens de verdiepende gesprekken met de indienende organisaties. In het oordeel is naast een argumentatie ook een waardering gegeven in de vorm van een letter:

- A. Alle kernthema's zijn beschreven en uitgebreid en overtuigend beargumenteerd, positief verrassende inzichten zijn zichtbaar gemaakt;
- B. Alle kernthema's zijn beschreven en afdoende beargumenteerd;
- C. De meeste relevante kernthema's zijn beschreven en beargumenteerd;
- D. De gepresenteerde kernthema's dekken de maatstaf onvoldoende;
- E. De maatstaf wordt nauwelijks tot niet geadresseerd.

Ter ondersteuning van de beoordelingsteams en om te waarborgen dat de verschillende beoordelingsteams op vergelijkbare wijze werkten, is net zoals bij het beoordelen van de drempelcriteria gebruik gemaakt van een additioneel ambtelijk team.

5. Beoordeling en ordening door de Beoordelingscommissie (fase 3)

In de laatste fase zijn alle 56 voorstellen die aan de drempelcriteria voldeden beoordeeld door een beoordelingscommissie. De Beoordelingscommissie bestond uit twee senior BZ-medewerkers met verschillende expertises en twee externe leden: een expert vanuit een wetenschappelijk perspectief van OS en het maatschappelijk middenveld en een consultant met ervaring en expertise op het gebied van internationale samenwerking en monitoring & evaluatie³.

De Beoordelingscommissie heeft deze 56 aanvragen, waarvan de inhoudelijke beoordeling reeds was voorbereid door de beoordelingsteams, nogmaals geanalyseerd. Ook heeft de Beoordelingscommissie met alle indienende organisaties van deze aanvragen een verdiepend gesprek gevoerd om verschillende aspecten van de aanvraag verder toe te laten lichten.

De Beoordelingscommissie is uiteindelijk tot een definitieve appreciatie gekomen van alle voorstellen op basis van de appreciaties van de aanvragen opgesteld door de beoordelingsteams, de eigen analyses en de door de commissie gevoerde interviews met de organisaties/allianties.

Uiteindelijk zijn de 56 beoordeelde aanvragen door de Beoordelingscommissie als volgt gewaardeerd:

- 4 voorstellen werden beoordeeld met een 'A'.
- 14 voorstellen werden beoordeeld met een 'B'.
- 27 voorstellen werden beoordeeld met een 'C'.
- 11 voorstellen werden beoordeeld met een 'D'.
- Geen enkel voorstel werd met een 'E' beoordeeld.

Op basis hiervan heeft de Beoordelingscommissie een voorstel voor de ordening van de aanvragen en een selectie voor de maximaal 25 strategische partnerschappen gedaan.

6. Toetsing door Externe Adviescommissie

Het gehele beoordelingsproces is ter toetsing voorgelegd aan een Externe Adviescommissie. De Externe Adviescommissie heeft haar bevindingen uitgewerkt in een rapport.

De Externe Adviescommissie geeft aan grote waardering te hebben voor de ambitie en uitgangspunten van het gedurfde en innovatieve beoordelingssysteem, ondanks de complexiteit en potentiële

³ De beoordelingscommissie bestond uit: Louise Anten vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Phil Compennolle, consultant economische ontwikkeling; Thea Hilhorst, professor humanitaire hulpverlening aan Wageningen University and Research, en Job Runhaar eveneens vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken

kwetsbaarheid. Zij waardeert de grote inzet, integriteit en professionaliteit van het departement en van de Beoordelingscommissie. De ambitie om de selectie van partners te laten plaatsvinden op een manier die hen maximaal de ruimte geeft zichzelf inhoudelijk te presenteren, zowel schriftelijk als verbaal, wordt geapprecieerd, zij het dat ook de complexiteit van een dergelijke wijze van werken wordt benoemd.

De commissie geeft aan voldoende vertrouwen te hebben in de integriteit van het beoordelingsproces en de werkwijze van de Beoordelingscommissie om te concluderen dat de 18 aanvragen met een A of B score boven gerede twijfel verheven zijn. De Externe Adviescommissie geeft aan dat om te komen tot 25 partnerschappen ofwel een aanvullende, lichte procedure in het leven moet worden geroepen ofwel gebruik gemaakt kan worden van de discretionaire ruimte die het beleidskader Samenspraak en Tegenspraak de minister biedt om maximaal 7 van de 27 organisaties die met een C score zijn beoordeeld, alsnog een partnerschap aan te bieden op grond van beleidsmatige prioriteiten.

De opmerkingen en aanbevelingen van deze commissie zijn voor zover relevant in de huidige fase opgevolgd volgens de wijze zoals hieronder verder uitgewerkt.

7. Besluit van de minister voor de selectie van 25 partnerschappen

De minister is op basis van het voorstel van de Beoordelingscommissie met inachtneming van het advies van de Externe Adviescommissie tot een uiteindelijk besluit gekomen om 25 organisaties/ allianties te selecteren voor de verdere uitwerking van strategische partnerschappen waarvan:

- 18 die de Beoordelingscommissie waardeert met een A of B score (overtuigend en ruim voldoende);
- 7 die de Beoordelingscommissie met een C (voldoende) score waardeert, waarbij met inachtneming van de beleidsregels Samenspraak en Tegenspraak de volgende criteria in overweging zijn genomen:
 - o de kwaliteit van *Theory of Change*, *Track Record* en de mate waarin *Theory of Change* en *Track Record* elkaar versterken;
 - o het potentieel voor een strategisch partnerschap met de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Tot slot ziet u hieronder een overzicht van de uitslag van de selectieprocedure.

Score aanvraag	Aantal aanvragen	Aantal aanvragen geselecteerd
A	4	4
B	14	14
C	27	7
D	11	-
E	-	-
Totaal	56	25